

**UCHWAŁA NR XLI/308/23
RADY GMINY WRÓBLEW**

z dnia 31 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
we Wróblewie za rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, 1296, 1981 i 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 185), Rada Gminy Wróblew uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie za 2022 rok.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Dawid

Załącznik
do Uchwały Nr XLI/308/23
Rady Gminy Wróblew
z dnia 31 marca 2023 r.

S p r a w o z d a n i e
z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
we Wróblewie
za 2022 rok

I. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie.

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie określa statut, ustawy oraz akty wykonawcze do ustaw.

W 2022 r. realizowano zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z późn. zm),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.),
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165)
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1577 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. z późn. zm.),
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 103 z późn. zm.),
- ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 169),
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2023 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 141),
- ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U z 2022 poz.1967),
- ustawy z dnia 17 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących odbiorcom energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2127 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022r. poz. 2687).

Działania podejmowane przez tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej skierowane były na wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowane działania prowadziły do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Forma i rozmiar przyznawanych świadczeń były odpowiednie do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy.

Wsparcie polegało na udzielaniu:

- pomocy wymiernej
 - finansowej,
 - rzeczowej,
- niewymiernej

- poradnictwa,
- pracy socjalnej,
- interwencji kryzysowej
- przeciwdziałaniu przemocy.

Zadania wynikające z realizacji ww. ustaw polegały w przypadku pomocy wymiernej, przede wszystkim na udzielaniu pomocy finansowej w zakresie różnych form pomocy wynikających z poszczególnych uregulowań prawnych.

Pomocy społecznej udzielano osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczpospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do **świadczeń pieniężnych** z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- dla osoby samotnie gospodarującej **776,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych **600,00 zł**.

Zadania realizowane były w ramach środków finansowych przekazywanych decyzją Wojewody Łódzkiego oraz w ramach środków własnych gminy Wróblew.

Pomoc przyznawana i wypłacana była w okresie sprawozdawczym w ramach **zadań zleconych** gminie w formie:

- zasiłków rodzinnych wraz z przysługującymi do zasiłków dodatkami,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- świadczeń opiekuńczych,
- zasiłku dla opiekunów,
- składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, opłacanych osobom uprawnionym do świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku dla opiekuna,
- stypendiów i zasiłków szkolnych,

- dodatków energetycznych,
- świadczenia wychowawczego,
- dodatków węglowych,
- dodatków do źródeł ciepła,
- dodatki osłonowe,
- dodatki elektryczne,
- realizacja ustawy - Prawo ochrony środowiska poprzez wydawania zaświadczeń o dochodach rodzin składających wnioski o świadczenia w ramach Programu Czyste Powietrze,
- realizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państw.

W ramach **zadań własnych gminy** udzielano pomocy w formie:

- zasiłków stałych oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- zasiłków celowych i celowych specjalnych z przeznaczeniem na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- zasiłków okresowych,
- pomocy rzeczowej, w formie zakupu odzieży, obuwia, żywności, lekarstw, a także uregulowania opłat za zużycie energii elektrycznej, wody, czynszu,
- dodatków mieszkaniowych,
- usługi opiekuńcze.

Ponadto w ramach zadań własnych gminy, realizowano pomoc w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, na realizację którego przeznaczano środki finansowe zarówno z budżetu państwa jak i budżetu gminy. Osobom i rodzinom o najniższych dochodach udzielano pomocy w formie żywności otrzymanej z Banku Żywności w Łodzi, w ilości 2 139,28 kg, na kwotę 12 595,67 zł. Były to następujące produkty żywnościowe: cukier biały, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, makaron jajeczny, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, mleko, olej rzepakowy, powidła śliwkowe, filet z makreli, powidła śliwkowe.

II. Informacje dotyczące osób korzystających z pomocy GOPS Wróblew

Na dzień 31 grudnia 2022 r. ludność gminy stanowiła 6.023 mieszkańców. Spośród nich, w ramach realizacji ustawy o pomocy społecznej, objęto wsparciem 64 środowiska, w których zamieszkiwało 98 osób (pod pojęciem środowisk należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, wchodzące w skład gospodarstwa domowego), co stanowi 1,63% ogółu mieszkańców (dane te nie obejmują osób korzystających z dodatków mieszkaniowych, energetycznych, stypendiów i zasiłków szkolnych, świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych).

Największą liczbę w grupie rodzin korzystających z pomocy świadczonej w ramach ustawy o pomocy społecznej stanowią gospodarstwa domowe 1 i 2-osobowe. Powodem przyznawania pomocy społecznej najczęściej było ubóstwo i potrzeba ochrony macierzyństwa oraz długotrwała lub ciężka choroba. Nadmienia się, iż w tej grupie osób, 28 rodziny objęte było pracą socjalną, niektóre z nich skorzystały z pomocy finansowej i w naturze.

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2022 r.

Wyszczególnienie		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny, w tym:		53	98
- o liczbie osób	1	33	33
	2	9	18
	3	4	12
	4	4	16
	5	1	5
	6 i więcej	2	14

Zawarta w dalszej części sprawozdania tabela, zawiera dane z 2022 r., dotyczące powodów udzielania przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie wsparcia finansowego.

Należy zaznaczyć, że zjawiska te w rodzinach często współwystępowały ze sobą. Podejmowanie kroków na rzecz zmniejszania skali tychże problemów stawało się celem priorytetowym w działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie.

Dane dotyczące powodów udzielenia pomocy oraz liczby rodzin objętych wsparciem zawiera poniższa tabela.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy w 2022 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	25	45
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	33
Bezrobocie	15	33
Nieppełnosprawność	20	33
Długotrwała choroba	32	51
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	6	18
W tym:		
- rodziny niepełne	2	4
- rodziny wielodzietne		
Alkoholizm	7	16
Zdarzenie losowe	6	20
Sytuacja kryzysowa	1	5

III. Dane statystyczne dotyczące poniesionych kosztów, wynikających z realizacji ustawy o pomocy społecznej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowano przy udziale środków pochodzących z budżetu gminy jak i środków finansowych otrzymanych w formie dotacji z budżetu państwa.

W ramach zadań zleconych, w ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie, największa część środków pieniężnych została wykorzystana na realizację wypłat świadczeń wychowawczych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin (osób) objętych pomocą, rodzaje świadczeń i wydatki poniesione z tego tytułu w 2022 r.

Tabela 3. Udzielone świadczenia – zadania własne i zlecone gminy

Zadania własne gminy

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych
1) zasiłki stałe	16	145	92 997,70
2) zasiłki okresowe	6	38	16 056,50
3) inne zasiłki celowe i w naturze	16	27	10 084,33
4) odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	7	75	239 882,37
5) rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	X	1643	38 453
6) składki zdrowotne od osób pobierających zasiłki stałe	13	134	7 907,81
7) pomoc mieszkaniowa	2	19	5.071,15
8) usługi opiekuńcze	11	3 047	76 175,00

Zadania zlecone

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych
• składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	10	114	21.740,94
• Składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	2	23	1.283,40
• świadczenia rodzinne i opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna, składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku dla opiekuna i specjalnego zasiłku opiekuńczego	261	5362	1.654.537,77

• świadczenia z funduszu alimentacyjnego	12	151	47.577,02
• stypendia i zasiłki szkolne	14	21	13490,36
• świadczenie wychowawcze	655	5 166	2 578 242,10
• dodatek węglowy	1491	1491	4.473.000,00
• dodatek dla gospodarstw domowych:			
- pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy	91	91	273.000,00
- drewno kawałkowe	26	26	26.000,00
- gaz	25	25	12.500,00
- olej opałowy	14	14	28.000,00
• dodatek osłonowy	1006	1006	749.279,00

W ramach zadań własnych dokonano wypłaty zasiłków stałych dla 16 osób, w postaci 145 świadczeń, na kwotę 92 997,70 zł. Na wypłatę zasiłków okresowych wykorzystano sumę 16 056,50 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 6 rodzin.

Zasiłki celowe i w naturze otrzymało 16 rodzin, na łączną kwotę 10 084,33 zł.

W ramach tej formy pomocy tj. zasiłków celowych i w naturze, 1 rodzina otrzymała pomoc na zasadach specjalnych, na łączną sumę 923 zł.

W roku ubiegłym ponoszono koszty związane z pobytem w domu pomocy społecznej osób starszych i niepełnosprawnych, nie mogących samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym środowisku zamieszkiwania. Koszt pobytu 79 osób stanowił sumę 239 882,37 zł.

W okresie sprawozdawczym nie udzielano pomocy pieniężnej bezpośrednio dla kombatantów, gdyż Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie przewidział środków do przekazania gminom na ten cel.

W 2022 r. realizowano wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 -2023”. W jego ramach finansowano obiady w szkołach dla 21 uczniów, a liczba łącznie wydanych posiłków to ogółem 1 643. Pomocą objęto dzieci i młodzież uczącą się w szkołach podstawowych, znajdujących się na terenie Gminy Wróblew. Dożywianie odbywało się również na terenie innych miast i gmin, gdzie uczniami byli mieszkańcy naszej gminy.

Ponadto realizując powyższy program, objęto pomocą osoby samotne i rodziny w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności oraz w postaci talonów na żywność z przeznaczeniem do realizacji w sklepach spożywczych wskazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Z powyższej formy pomocy skorzystały 11 osób, otrzymując zasiłki celowe na kwotę 1 500,00 zł oraz talony żywnościowe z przeznaczeniem do realizacji w sklepach spożywczych, na łączną sumę 26 800,00 zł. Osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a także osoby w rodzinach, gdzie członkowie rodzin z różnych uzasadnionych przyczyn nie są w stanie opiekować się osobami zależnymi, zostały objęte pomocą w formie usług opiekuńczych.

Opiekunka środowiskowa wykonywała usługi opiekuńcze dla 11 osób. Ilość godzin wykonanych usług opiekuńczych – to 3 047. Kwota środków wykorzystanych na realizację tej formy pomocy to 76 175,00 zł.

Tabela 4. Informacja o dożywianiu w 2022 r.

Wyszczególnienie	Ogółem w złotych
Liczba uczniów objętych dożywianiem	21
Koszt dożywiania w złotych w tym:	10153
▪ środki własne	3 330
▪ dotacja	6 823
Liczba placówek prowadzących dożywianie, w tym: - szkoły, przedszkola	4

IV. Realizowane świadczenia

1. Dodatki mieszkaniowe

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadanie w postaci wypłat dodatków mieszkaniowych. Przekazano bieżące należności na rzecz administratorów mieszkań i dokonano wypłat ryczałtów osobom uprawnionym do tej formy pomocy. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych i ryczałtów ogółem, wyniosła 19 świadczeń, w ramach wspólnot mieszkaniowych na kwotę 5.071,15 zł.

W 2022 r. z dodatków mieszkaniowych korzystały 2 rodziny.

2. Świadczenia rodzinne

Zasiłki rodzinne wraz z przysługującymi do nich dodatkami przyznawano na wniosek osób zainteresowanych, w sytuacjach gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674,00 zł miesięcznie na 1 osobę w rodzinie. W przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne, kwota kryterium dochodowego stanowiła 764,00 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawano na częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji jak również osobom, w które ukończyły 75 rok życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawano z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, posiadającym znaczny stopień niepełnosprawności bądź w przypadku dzieci poniżej 16 roku życia - wymagających stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zasiłek dla opiekunów, przysługiwał osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Tabela 5. Świadczenia rodzinne wypłacone w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, na które przysługiwało świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	215	2259	259.678,24
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	246	959	105.628,39
• urodzenia dziecka	5	5	5.000,00
• opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	10	71	21.637,05
• samotnego wychowywania dziecka	5	28	5.404,00
• kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	8	91	10.010,00
• rozpoczęcia roku szkolnego	146	146	13.988,98
• podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	46	315	21.353,71
• wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	26	303	28.234,65
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	22	22	22.000,00
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	158	1759	1.067.098,90
• zasiłek pielęgnacyjny	118	1350	291.384,00
• świadczenie pielęgnacyjne	38	386	761.454,90
• specjalny zasiłek opiekuńczy	2	23	14.260,00
Świadczenie rodzicielskie	14	65	57.690,10
Zasiłek dla opiekuna	3	36	22.320,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	32	19.339,30

W ramach świadczeń rodzinnych opłacano składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe 16 osobom, pobierającym świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 118.245,32 zł, oraz 1 osobie korzystającej ze specjalnego zasiłku opiekuńczego na kwotę 1.876,82 zł.

W 2022 r. odzyskano kwotę 9.797,18 zł z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, z czego zwrotowi do budżetu państwa podlegała kwota 5.057,10 zł.

Oprócz świadczeń rodzinnych przysługujących obywatelom Polski wypłacano również w 2022 r. świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do nas w związku z działaniami wojennymi. Rodziny z Ukrainy mogły skorzystać ze świadczeń na takich samych zasadach jak

obywatele Polski. Do ustalenia dochodu rodziny uwzględniano jednak tylko osoby, które przebywały na terenie Polski.

W 2022 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 16 rodzin z Ukrainy na kwotę 28.130 zł.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie z dłużnikami.

a) świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Osobami uprawnionymi do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są dzieci, na które zasądzono od rodzica alimenty, ale egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji potwierdzał komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem. Prawo do świadczenia z FA przysługiwało jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekraczał 900 zł netto na osobę w rodzinie. Świadczenia z FA przysługiwały w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogły stanowić więcej niż po 500 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

W 2022 r. wypłacono w ramach funduszu alimentacyjnego 151 świadczeń na łączną kwotę 47.577,02 zł. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono dla 12 dzieci.

b) Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela występował z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z ustawowymi odsetkami. Wszczęcie postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego następowało w przypadku otrzymania wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego i przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Po otrzymaniu wniosku organ właściwy dłużnika przeprowadzał wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbierał od dłużnika oświadczenie majątkowe oraz informował dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej - w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zebrane informacje, mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym i oświadczeniu majątkowym, przekazywano komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie wobec danego dłużnika.

4. Stypendia i zasilki szkolne

Tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania związane z przyznawaniem i wypłatą stypendiów i zasiłków szkolnych.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu netto na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art.8 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej tj. kwota 600,00 zł na osobę. W okresie od września do grudnia 2022 r. przyznano i wypłacono stypendia szkolne dla 19 dzieci, na łączną kwotę 11.258,36 zł.

Zasiłek szkolny jest formą doraźnej, bezzwrotnej pomocy dla ucznia znajdującego się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny przyznany jest w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym raz lub dwa razy do roku niezależnie od otrzymywanego

stypendium szkolnego. O zasiłek można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. Zasiłek szkolny przyznawany jest na podstawie złożonego wniosku, do którego należy dołączyć dokumenty poświadczające wystąpienie zdarzenia losowego. W 2022 roku przyznano zasiłki szkolne na kwotę 1240,00 zł dla 2 dzieci.

5. Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych. Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej chcącym skorzystać z uprawnień, jakie gwarantuje wyżej cytowana ustawa, jest Karta Dużej Rodziny.

Karta przyznawana jest bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

Prawo do posiadania karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Prawo do posiadania Karty przysługuje odpowiednio dziecku:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, szkole wyższej do dnia 30 września roku w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, transportowej, zakupu żywności, odzieży, obuwia na terenie całego kraju. Zniżki oferują nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. W 2022 r. wniosek o wydanie Karty Dużej Rodziny złożyły 82 rodziny wielodzietne. Wydano łącznie 204 Karty Dużej Rodziny. Koszt realizacji programu (obsługa administracyjna otrzymywana z dotacji państwa) wyniosła 673 zł.

6. Świadczenia wychowawcze

W ramach ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizowano Program „Rodzina 500+”, prowadząc postępowanie w sprawach świadczeń wychowawczych. Świadczenie wychowawcze przysługiwało na wszystkie dzieci do 18 roku życia bez względu na wysokość dochodów w rodzinie.

Świadczenie wychowawcze przysługiwało: w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie, w przypadku:

- a) urodzenia dziecka,
- b) ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub
- c) gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, – kwota świadczenia wychowawczego przysługuje za niepełny miesiąc.

W 2022r. ustalono prawo do świadczenia wychowawczego dla 655 rodzin, przeznaczając na wypłaty świadczeń kwotę 2.578.241,10 zł.

7. Określanie dochodu osób i rodzin w ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze”.

Program „Czyste Powietrze” to program finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego celem jest zmniejszenie lub likwidacja emisji szkodliwych dla zdrowia pyłów i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez gospodarstwa domowe spalające węgiel i inne wysokoemisyjne paliwa stałe. Program ten skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji domów jednorodzinnych, by chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet dzięki poczynionym oszczędnościom. Ośrodek

prowadzi postępowanie w zakresie wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób fizycznych, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W 2022r. wydano zaświadczenia dla 32 osób.

8. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- **Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy „40 zł”** – zgodnie z art.1 ust. 1 specustawy ukraińskiej każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Polski. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach (posiada orzeczenie o niepełnosprawności, ukończył 60 rok życia, jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia, samotnie sprawuje opiekę nad trojgiem dzieci, jest małoletnim). W 2022 r. na podstawie 80 złożonych wniosków przyznano 13.585 świadczeń na kwotę 543.400,00 zł.

- **Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł dla obywateli Ukrainy** - Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W 2022 r. na podstawie 104 złożonych wniosków przyznano 169 świadczeń na kwotę 50.700,00 zł.

W okresie sprawozdawczym, zajmowano się także wypłatą świadczeń, które stanowiły elementy rządowej tarczy antyinflacyjnej, rekompensujące rosnące koszty utrzymania. Były to: dodatek osłonowy, dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła oraz dodatek elektryczny.

9. Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość dodatku wahała się od 400 zł do 1437,50 zł, w zależności od ilości osób w gospodarstwie domowym. z tej formy pomocy skorzystało 1006 rodzin na łączną kwotę 749.279,25 zł.

10. W celu rekompensaty wzrostu cen węgla oraz ochrony najbiedniejszych obywateli przed ubóstwem energetycznym, tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał **dodatki węglowe** w wysokości 3 tys. zł. Niniejsza pomoc zasilala budżety domowe gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, a źródło ogrzewania zasilane było węglem kamiennym, brykietem lub pelletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Dodatek węglowy wypłacono dla 1491 gospodarstw domowych na łączną kwotę 4.473.000,00 zł.

11. Kolejną formą pomocy dla gospodarstw domowych **był dodatek stanowiący dofinansowanie zakupu opału: pelletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego**, stanowiących główne źródło ogrzewania gospodarstw domowych.

- Dodatek w wysokości 3.000,00 zł wypłacany był w sytuacji gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany pelletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy. Tych zasiłków wypłacono dla 91 rodzin, na kwotę 273.000,00 zł.
- 1.000,00 zł - to pomoc dla osób, które w swoich gospodarstwach domowych główne źródła ciepła zasilaly drewnem kawałkowym. Tych świadczeń wypłacono dla 26 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 26.000.00 zł.

- Dodatek w wysokości 500,00 zł wypłacono dla gospodarstw domowych w sytuacjach gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG. Z tej formy pomocy skorzystało 25 rodzin, na sumę 12.500,00 zł.
- Kolejnym dodatkiem wypłacanym w ramach pomocy dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, był dodatek na zakup oleju opałowego w wysokości 2.000,00 zł. Powyższy dodatek otrzymało 14 gospodarstw domowych, na kwotę 28.000,00 zł.

12. Gospodarstwa domowe wykorzystujące do ogrzewania budynków mieszkalnych energię elektryczną skorzystały z **dodatku elektrycznego**. Jego wysokość została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosiła 1000zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Wnioski o dodatek elektryczny złożyło 28 osób. Ich wypłata nastąpi w 2023 r., zgodnie z ustawowym zapisem.

9. Realizacja pomocy niewymiernej.

Oprócz pomocy pieniężnej i rzeczowej świadczonej na rzecz społeczności lokalnej, stosowano działania niekonwencjonalne, skierowane głównie w kierunku osób niezaradnych życiowo, chorych, samotnych, niepełnosprawnych uzależnionych od alkoholu, dotkniętych przemocą.

W ramach pracy socjalnej motywowano podopiecznych do utrzymywania w czystości mieszkań i posesji, niesiono pomoc w załatwianiu spraw urzędowych poprzez umieszczenie w szpitalu, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, domach pomocy społecznej. Działania pracowników socjalnych to także zorganizowanie wspólnie z rodziną i sąsiadami opieki nad osobą starszą, niepełnosprawną.

Pomoc pracowników socjalnych osobom niepełnosprawnym, niezaradnym życiowo, uzależnionym to także zorganizowanie dowozu do placówek medycznych na wizyty lekarskie, zakup lekarstw i innych artykułów medycznych.

Pracownicy socjalni w ramach działań zmierzających do usamodzielnienia się osób korzystających z pomocy społecznej i uniezależnienia się od wsparcia socjalnego, udzielali pomocy osobom przy kompletowaniu dokumentów i przesyłaniu ich do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych celem otrzymania przez nie emerytur.

Pracownicy działali również w Zespole Interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach powyższych działań współpracowali z Komisariatem Policji w Błazkach, przedstawicielami oświaty, służby zdrowia, pedagogiem szkolnym, kuratorami społecznymi i zawodowymi.

W przypadku osób sięgających po alkohol, nadzorowano, aby pomoc rzeczowa otrzymana z GOPS nie była zamieniana na alkohol. Wówczas przysługujące świadczenia pieniężne realizowano w formie rzeczowej.

W niektórych przypadkach angażowano dalszych członków rodzin, by pomagały w gospodarowaniu budżetem osób nadużywających alkohol.

Praca socjalna pracowników socjalnych to również działalność zmierzająca do utrzymywania trzeźwego stylu życia, wywiązywania się z ról rodzicielskich, racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi i prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego przez osoby/rodziny.

Zadania pracowników socjalnych to również ścisła współpraca z asystentem rodzinnym; typowanie rodzin do objęcia tą formą pomocy, wspólne nakreślanie planów działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin w środowisku i sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W przypadku osób nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego, u których zaistniała konieczność skorzystania z opieki medycznej, wydawano „decyzje na potwierdzenie praw do opieki zdrowotnej na okres 90 dni” umożliwiające korzystanie z bezpłatnej opieki i pomocy medycznej.

V. Liczba złożonych w środowisku wizyt, przeprowadzonych wywiadów środowiskowych oraz wydanych decyzji administracyjnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie w 2022 r. wydał 3068 informacji o przyznaniu świadczeń oraz 574 decyzji administracyjnych, w tym w ramach:

- zadań własnych – 169 decyzji,
- świadczeń rodzinnych – 265 decyzji,
- dodatków mieszkaniowych – 3 decyzje,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 12 decyzji,
- Dodatek osłonowy - 1006 informacji i 28 decyzji,
- Dodatek węglowy – 1905 informacji i 90 decyzji,
- Dodatek dla gospodarstw domowych - inne źródła ciepła – 157 informacji i 7 decyzji,
- Dodatek elektryczny - 28 informacji i 2 decyzje.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni złożyli 290 wizyty w środowisku.

W ich trakcie sporządzono 254 wywiadów.

VI. Obsada kadrowa - stan na 31.12.2022r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie zatrudniał w okresie sprawozdawczym ogółem 5 osób, z tego:

- kierownik Ośrodka - 1 etat,
- pracownicy socjalni w rejonach - 2,5 etatu,
- inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - 0,5 etatu,
- obsługa księgowo- kadrowa - 1 osoba na 0,5 etatu.

Teren gminy podzielony jest na tzw. rejony opiekuńcze, tj. pracownikom, którzy w zakresie obowiązków mają określone przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, przyporządkowano sołectwa, na terenie których realizują zadania z zakresu pomocy społecznej.

VII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest rozeznanie problemów społecznych, prowadzone na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy Wróblew w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym, określa się następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób starszych w postaci pracy opiekunek środowiskowych;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci; między innymi poprzez kontynuację zatrudnienia asystenta rodziny;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w środowiskach szczególnie zagrożonych tymi zjawiskami społecznymi;
- prowadzenie polityki mieszkaniowej w sposób uwzględniający potrzeby mieszkaniowe osób i rodzin pozostających w trudnych sytuacjach życiowych;
- systematyczne podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej.

Podsumowanie

W sprawozdaniu nakreślono działania podejmowane w 2021r., mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Biorąc pod uwagę problemy pomocy społecznej należy podkreślić, iż ważnym i pilnym zadaniem na następne lata jest zapobieganie tendencji wzrostowej patologicznych zjawisk i minimalizowanie ich skutków, zwłaszcza tych, które mają destruktywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, a mianowicie nadmiernego spożywania alkoholu, przemocy domowej.

Wraz ze starzejącym się społeczeństwem, istotnym zdaje się być także trudna sytuacja osób starszych, samotnych, które z powodu podeszłego wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Niniejszy problem dotyczy również osób posiadających rodziny, których członkowie z różnych przyczyn, nie są w stanie zapewnić odpowiedniej opieki i pomocy. Zauważa się także rosnącą liczbę osób wymagających całodobowej, instytucjonalnej pomocy, na przykład umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Szczegółowe finansowe zapotrzebowanie niezbędne do realizacji zadań z pomocy społecznej przedkładane jest każdego roku do dnia 15 listopada na następny rok kalendarzowy.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
we Wróblewie

Krystyna Kopytek